

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Οι Ρομά της Κατερίνης, τέσσερα χρόνια μετά, παραμένουν σε καταυλισμό, ενώ από το 2019 υπάρχει εγκεκριμένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα μετεγκατάστασης που κινδυνεύει να χαθεί»

Στην περιοχή «Πέλεκας» της Κατερίνης είχε δρομολογηθεί από το 2018-19 μετεγκατάσταση καταυλισμού Ρομά που ήταν απλώς σύνολο παρατηγμάτων, χωρίς υποδομές, με άθλιες συνθήκες διαβίωσης. Τέσσερα χρόνια μετά, το έργο το οποίο είχε ενταχθεί στα συγχρηματοδοτούμενα από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), δεν έχει καν ξεκινήσει, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να απενταχθεί και να χαθούν δεσμευμένα κονδύλια 2 εκ. Το ιστορικό έχει ως εξής:

Η Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά που ιδρύθηκε με το νόμο 4430/2016 (ΦΕΚ Α'205) στο χαρτοφυλάκιο της Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπ. Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκπόνησε Επιχειρησιακό Σχέδιο ολιστικής αντιμετώπισης της οικονομικής, κοινωνικής και στεγαστικής ένταξης των Ρομά. Επρόκειτο για την αναμόρφωση και επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής που είχε σχεδιαστεί το 2011 και στο πλαίσιο της οποίας ελάχιστα είχαν γίνει έως το 2015, με αποτέλεσμα η χώρα μας να εγκαλείται διαρκώς και να καταδικάζεται σε πρόστιμα για πολιτική διακρίσεων απέναντι στους Ρομά.

Για την προετοιμασία του Σχεδίου πραγματοποιήθηκε, για πρώτη φορά στη χώρα μας, η ακριβής καταγραφή των 371 οικισμών και καταυλισμών όπου διαβιούν οι Ρομά και η καταχώρησή τους σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με τις συνθήκες διαβίωσης, τις υπάρχουσες υποδομές και το είδος της δόμησης. Έτσι υπολογίστηκε με ακρίβεια ο πληθυσμός των Ρομά που ανέρχεται πανελλαδικά στις 110.000 περίπου. Οι 74 από αυτούς τους οικισμούς χαρακτηρίζονταν από άθλιες συνθήκες διαβίωσης που δεν τιμούν ευρωπαϊκή χώρα. Για τον λόγο αυτόν κρίθηκε επιτακτική η ανάγκη άμεσης πιλοτικής μεταστέγασης του πληθυσμού κάποιων από αυτούς σε πιο βιώσιμες συνθήκες, που θα επέτρεπαν να εφαρμοστούν και συνοδά έργα στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, ώστε να μπορέσουν στη συνέχεια οι συγκεκριμένοι Ρομά να επωφεληθούν άλλων, πιο προωθημένων πολιτικών κοινωνικής και αστικής ένταξης τους.

Για το λόγο αυτόν εκδόθηκε ο ν. 4483/31-7-2017 (ΦΕΚ Α'107, άρ. 159, «Προσωρινή μετεγκατάσταση ειδικών κοινωνικών ομάδων») που επέτρεπε την «προσωρινή μετεγκατάσταση, με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης ειδικών κοινωνικών ομάδων που διαβιούν σε πρόχειρα ή παράτυπα καταλύματα, σε κατάλληλους οργανωμένους χώρους που διατίθενται αποκλειστικά για το σκοπό αυτόν κατά προτεραιότητα τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και το Δημόσιο. Με την ΚΥΑ 56004/Δ9/1.17339/27-12-2017 δημιουργήθηκε στην Ειδική Γραμματεία Ρομά η Επιτροπή Προσωρινής Μετεγκατάστασης Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων και ξεκίνησαν συνεργασίες με δήμους για να προταθούν από αυτούς οικόπεδα στα όριά τους, δημοτικά

ή δημόσια, κατάλληλα για δημιουργία προσωρινού οικισμού από προκατασκευασμένους οικίσκους με τις βασικές υποδομές.

Ένας από τους οικισμούς που κατά προτεραιότητα εξετάσθηκε ώστε να ενταχθεί στο πιλοτικό πρόγραμμα ήταν εκείνος στην περιοχή «Πέλεκας» της Κατερίνης, εντός Γ.Π.Σ. αλλά εκτός Σχεδίου Πόλης, όμως σχεδόν σε επαφή με το δομημένο ιστό. Έγιναν πολλαπλές επαφές με το Δήμο για να προταθεί από εκείνον ο χώρος μετεγκατάστασης που θα συγκέντρωνε όλες εκείνες τις προϋποθέσεις, με απόλυτη αποφυγή της κοινωνικής και χωρικής περιθωριοποίησης, ώστε οι Ρομά να μετεγκατασταθούν σε ασφαλείς βιώσιμες συνθήκες.

Ο Δήμος υπέδειξε ως καταλληλότερο χώρο για την προσωρινή μετεγκατάσταση το ίδιο το οικόπεδο όπου υπήρχε ο καταυλισμός το οποίο συγκέντρωνε την πλειοψηφία των απαιτούμενων προϋποθέσεων ώστε, αφού εκκενωθεί, να διαμορφωθεί ως οικισμός προσωρινής μετεγκατάστασης.

Για τη χρηματοδότηση του πιλοτικού προγράμματος στην Κατερίνη έγιναν διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ειδικής Γραμματείας Ρομά και του ΕΟΧ και υπήρξε συμφωνία να διατεθούν περί τα 2 εκ. Εκπονήθηκε από την Ειδική Γραμματεία Ρομά το Σχέδιο Γενικής Διάταξης του οικισμού για τη συγκεκριμένη έκταση. Προκειμένου μάλιστα η έκταση να είναι ελεύθερη καλύφθηκαν από το ΠΔΕ τα έξοδα μεταφοράς των παραπηγμάτων σε παρακείμενη έκταση όπου και οι Ρομά διαβιούν έως σήμερα, και εγκαταστάθηκε σε αυτή στοιχειώδης δίκτυο ύδρευσης και ηλεκτροφωτισμού.

Ο Δήμος ετοίμασε τον απαιτούμενο από τη νομοθεσία φάκελο με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και έγγραφα για την εγκατάσταση των προκατασκευασμένων οικίσκων στην κενή πλέον έκταση. Ο Δήμος διαβίβασε στην Επιτροπή Προσωρινής Μετεγκατάστασης πλήρη φάκελο όπου περιλαμβάνονταν όλες οι απαραίτητες βεβαιώσεις και έγγραφα των δημόσιων αρχών, όπως της ΔΕΥΑΚ για την ύδρευση και αποχέτευση, της Δασικής Υπηρεσίας, της Εφορίας Αρχαιοτήτων και Νεωτέρων Μνημείων κλπ. που απαιτούνται για την έγκριση ένταξης νέου οικισμού εντός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου. Με βάση τον φάκελο αυτόν υπεγράφη η ΚΥΑ οικ. 30151/ΕΓ434/03.07.2019 (ΦΕΚ Β'2887) όπου περιγραφόταν η ακριβής διαδικασία χορήγησης των οικίσκων και οι υποχρεώσεις των ωφελουμένων.

Μετά τις εκλογές του '19, παρά τις διαβεβαιώσεις της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Φτώχειας και την πρόσφατη επίσκεψη της Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Σακελλαροπούλου στην περιοχή, παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση των απαραίτητων έργων κατασκευής του οικισμού μετεγκατάστασης. Αποδεικνύεται έτσι ότι η Ειδική Γραμματεία Ρομά ήταν απαραίτητη διοικητική δομή προκειμένου να συντονίζεται και να προωθείται το πιλοτικό πρόγραμμα μετεγκατάστασης Ρομά αλλά και όλες οι υποστηρικτικές πολιτικές του ευάλωτου αυτού πληθυσμού.

Σήμερα, οι εργασίες δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει και το έργο κινδυνεύει να απενταχθεί. Οι Ρομά της Κατερίνης θα συνεχίσουν να ζουν σε συνθήκες καταυλισμού χωρίς να δρομολογηθεί καν η προσωρινή μετεγκατάσταση εν όψει της οριστικής στεγαστικής αποκατάστασης και κοινωνική τους ένταξης.

Επειδή οι συνθήκες διαβίωσης των Ρομά στην Ελλάδα έχουν γίνει πολλές φορές αιτία καταδίκης της χώρας μας, και σε χρηματικά πρόστιμα, λόγω πολιτικής διακρίσεων απέναντι στους πολίτες με φυλετική ιδιαιτερότητα,

Επειδή η δημιουργία του οικισμού προσωρινής μετεγκατάστασης των Ρομά του καταυλισμού στη θέση «Πέλεκας» της Κατερίνης είναι μείζονος σημασίας για την κοινωνική ένταξή τους και την ενσωμάτωσή τους στον τοπικό πληθυσμό,

Επειδή η μη έναρξη των εργασιών υλοποίησης του οικισμού μετεγκατάστασης φέρνει επί θύρας τον άμεσο κίνδυνο απένταξης του έργου από την χρηματοδότηση του ΕΟΧ,

Επειδή μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν ολέθρια για την άμεση, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη πορεία κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού Ρομά της περιοχής,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Η Γραμματεία Καταπολέμησης της Φτώχειας θα συνεργαστεί στενά με το δήμο Κατερίνης για την άμεση υλοποίηση της προσωρινής μετεγκατάστασης των Ρομά;
2. Θα ξεκινήσει, και πότε, η κατασκευή του οικισμού προκειμένου να υλοποιηθεί η προσωρινή μετεγκατάσταση των Ρομά;
3. Πώς αντιμετωπίζει την επικείμενη απένταξη του έργου και την απώλεια των χρημάτων που διαθέτει ο ΕΟΧ για στεγαστική συνδρομή των Ρομά;
4. Τι θα κάνει προκειμένου να υπάρξει άμεσα αξιοπρεπής στέγαση των Ρομά της Κατερίνης σε ανθρώπινες συνθήκες ώστε να δρομολογηθεί η διαδικασία της πλήρους κοινωνικής τους ένταξης και στεγαστικής αποκατάστασής τους στον αστικό ιστό;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ελισσάβετ (Μπέττυ) Σκούφα
 Θεανώ Φωτίου
 Αλεξιάδης Τρύφωνας
 Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
 Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος
 Γκιόλας Γιάννης
 Δρίτσας Θεόδωρος
 Καφαντάρη Χαρούλα
 Μάλαμα Κυριακή
 Μάρκου Κωνσταντίνος
 Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
 Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
 Τελιγορίδου Ολυμπία
 Τζούφη Μερόπη
 Φάμελλος Σωκράτης
 Φίλης Νικόλαος
 Χρηστίδου Ραλλία